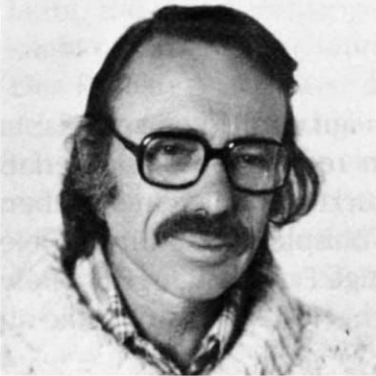

РОБЕРТ ШЕКЛІ (1928-2005)

Зміст

Анкета письменника	1
<i>Роберт Шеклі. Біографія</i>	1
Особливості творів письменника	4
Джерела	4

Анкета письменника

Роберт Шеклі (1928-2005) американський письменник, класик світової фантастики, загально визнаний майстер гумористичної і сатиричної фантастики.

Освіта. Закінчив технологічний коледж, здобув ступінь бакалавра мистецтв у Нью-Йоркському університеті

Робота. Працював розсильним, буфетником, садівником, на металургійному заводі; служив у армії США в Кореї, де був редактором армійської газети

Нагороджений усіма літературними преміями, якими нагороджують фантастів

В останні роки життя через стан здоров'я жив на курорті Ібіца в Іспанії, мріяв оселитися на узбережжі Чорного моря в Україні; у 2005 року відвідав літературний фестиваль фантастики у Києві

Помер у 77 років в лікарні міста Покіпсі, штат Нью-Йорк.

Творча спадщина. Усього за своє життя він написав 15 романів і понад 400 оповідань і повістей, що склали 65 книг. «Обмін розумів», «Координати чудес», «Квиток на планету Транай», «Корпорація "Безсмертя"», «Цивілізація Статусу», «Подорож в післязавтра

Роберт Шеклі. Біографія

Роберт Шеклі (англ. Robert Sheckley; 16 липня 1928, Нью-Йорк, США — 9 грудня 2005, Поукіпсі, США) — американський письменник й класик світової фантастики, загально визнаний майстер гумористичної і сатиричної фантастики.

Роберт Шеклі народився 16 липня 1928 року в нью-йоркському Брукліні, а виріс у містечку Мейплвуд, штат Нью-Джерсі.

Після закінчення **середньої школи** їде в Каліфорнію: він пробує свої сили в якості **розсильного, буфетника, садівника**.

З 1946 по 1948 рік Шеклі **служив в армії США в Кореї, де був редактором полкової газети.**

Демобілізувавшись, повернувся до Нью-Йорку, де поступив до **Нью-Йоркського університету**, у Він також прослухав **факультативний курс літературної творчості у Ірвіна Шоу.**

По закінченні університету працював на **металургійному заводі.**

1951 році одержав **ступінь бакалавра мистецтв.**

З початку 50-х років Шеклі почав писати перші оповідання і, пропонуючи їх у науково-фантастичні журнали, зустрів дуже теплий прийом редакторів і читачів. За наступні десять років написав кілька сотень коротких, дотепних фантастичних оповідань.

В цей час він знімав однокімнатну квартиру в тихому центрі Нью-Йорка, писав по кілька оповідань на тиждень, друкуючи їх на друкарській машинці, і на своєму скутері «Ламбретта» розвозив їх по редакціях. Телефон його розривався від дзвінків редакторів.

Якось один відомий редактор науково-фантастичного журналу, ознайомившись з кількома оповіданнями початківця автора, сказав молодому Шеклі: «Я куплю кожне ваше слово, все, що ви не напишете, бо я продам все, що ви не напишете». Шеклі говорив, що це були одні з найприємніших слів для нього. Але зі скромності рідко згадував цей випадок. (З автобіографічних спогадів, переклад, з оф. Сайту Р. Шеклі)

«Чому саме фантастика?» - Часто запитували його згодом. Відповідь була незмінним: «Тільки вона дарує творцеві повну свободу». (Відео-інтерв'ю з Р. Шеклі, переклад, з оф. Сайту)

Молодий талановитий автор не залишається непоміченим редакцією самого популярного в ті роки в США нового щомісячного н-ф журналу «Galaxy» (вих. регулярно 1950-1978гг., останній випуск - березень 1995р.), і починає постійно друкуватися в ньому, одержуючи вже не по 1, а по 3-4 центи за одне слово і з кожним новим випуском - все більшої популярності. Таким чином, гонорари за одну розповідь в 5000 слів становили до 200 \$, що в перерахунку цін на сьогодні приблизно 2000 \$.

У 60-і роки він активно друкує свої фантастичні оповідання у найвідоміших журналах.

Шеклі швидко завойовує визнання і популярність саме як майстер короткого оповідання. Однак продовження зоряного часу журнальної прози в США в 60-е завадило поява і масове поширення телебачення. З появою телевізорів в кожному будинку тиражі журналів впали, багато журналів взагалі закрилися, і письменники короткої форми в більшості залишилися не при справах. Настає важкий період для авторів короткої прози.

Шеклі пробує себе і в великих літературних формах, йдучи на це через вимоги літературного ринку - не так успішно в не настільки улюбленому для себе жанрі. Його перу належать також декілька детективних оповідань, написані, в основному, під псевдонімами.

Хоча твори Шеклі і публікувалися постійно, його **популярність на батьківщині не була особливо широка**. Коротка форма, сюрреалістичні сюжети і незв'язаність звичайними прийомами наукової фантастики утрудняли сприйняття читачем. Додатково до цього - вільний ринок, велика кількість авторів, що працюють в цьому жанрі, достатнє число видань та їх дорожнеча і занепад популярності журнальної прози в США в 60-е. Проте його твори, перекладені в 70-80ті рр.. на російську мову і видаються великими тиражами, миттєво принесли Шеклі унікальну популярність і любов у СРСР, навіть більшу, ніж у себе на батьківщині.

У 70-і багато подорожував, ходив під вітрилом, був редактором журналу "Омні".

Шеклі співпрацював з такими фантастами, як Роджер Желязни, Гаррі Гаррісон, Харлан Еллісон і ін. Був близьким другом фантаста-сатирика Вільяма Тенна. У 90-ті роки Роберт Шеклі працював над сценарієм комп'ютерної гри «Netrunner».

Усього за своє життя Роберт Шеклі написав 15 романів і більше 400 оповідань і повістей, що склали 9 авторських збірок, які були переведені на багато мов.

Твори Шеклі склали авторські збірки «Де не ступала нога людини»(1954),«Громадянин в космосі»(1955),«Паломництво на Землю» (1957), «Ідеї: Без обмежень» (1960), « Лавка нескінченності » (1960),« Осколки космосу» (1963), «Пастка на людину» (1967), «Ви щонебудь відчуваєте, коли я роблю це?» (1971), «Робот, який був схожий на мене» (1978), «Дивовижні світи Роберта Шеклі» (1979) та інші.

Найбільш відомі романи «Корпорація "Безсмертя"» (1958), «Цивілізація Статусу» (1960) і «Подорож в післязавтра»(інший переклад назви - «Ходіння Джоеніса», 1962), повісті «Обмін розумів», «Координати чудес», «Квиток на планету Транай». Спільно з Роджером Желязни їм була написана серія з трьох книг Рудий Демон-«Принеси мені голову прекрасного принца», «Якщо з Фаустом вам не пощастило» і «П'єса повинна продовжуватися».

Їм написані також **три гумористичних детективних романи** про приватного сищика Хобе Драконіане:«Детективне агентство "Альтернатива "», « Між Сциллою і Харибдою» і «Сомаблюз».

Шеклі написав сценарії 15-ти епізодів для телесеріалу «Капітан Відео» і 60 п'ятихвилинних новел циклу «По той бік зеленої двері», які були прочитані по радіо відомим актором Безіл Ретбоном, що зіграв знаменитого сищика в американському серіалі «Шерлок Холмс».

За його творами знято 4 кінофільми: «Десята жертва» (1965, в гол. Ролі Марчелло Мастоїанні), «Втікач» (1992, ін. назва «Корпорація "Безсмертя"»), в гол. ролях Еміліо Естевес і Мік Джаггер), «Втеча з Пекельного Острова» (1963), «Ціна ризику» (1983). Також, в 2007 році була екранізована повість «Страж-птиця» в серіалі «Хроніки майбутнього».

У середовищі аматорського кінематографа також знайшлися шанувальники творчості Шеклі. Так, **в Україні був знятий аматорський короткометражний фільм «Премія за ризик» (2009)** за однойменним оповіданням.

Найбільшою популярністю користувався його **гумористичний цикл 7 оповідань** про невдалих бізнесменів Грегора і Арнольді, що заснували фірму ААА-попси і намагаються заробити на наданні послуг За Оздоровленню Природного Середовища в інших світах.

Нагороди. У 1954 р. Шеклі отримує нагороду «Кращий дебют» - найвище звання найбільш перспективному молодому автору у фантастиці. Багато колег по перу і критики визнавали Роберта Шеклі кращим фантастом 50-60х рр.

У 1991 році Роберт Шеклі був відзначений нагородою імені Даніеля Галана (Daniel F. Gallun) за внесок у жанр наукової фантастики. У 1998 в Санкт-Петербурзі йому була вручена премія «Мандрівник» за внесок в області гумору і наукової фантастики.

Шеклі був одружений п'ять разів. У нього є сестра Джоан Клейн; син Джейсон від першого шлюбу; донька Аліса від другої; дочка Ганна та син Джек від третьої; а також трьох онуків. В останній період життя Роберт Шеклі був одружений з письменницею Гейл Дана і жив в Портленді, штат Орегон.

Шеклі завжди був пристрасним курцем, а в останні роки життя - ще й гурманом. На виступах йому як виключення дозволяли курити скрізь і всюди, у тому числі навіть в пожежонебезпечних місцях - бібліотеках, друкарнях та ін.: Письменник не міг провести без сигарети й десяти хвилин.

Останні роки. З 1999 року Шеклі подружився зі своїм шанувальником, італійським письменником Роберто Квал (з 2002 р. віце-голова Європейського товариства наукової фантастики), у якого часто і довго гостював в Генуї і разом з яким багато подорожував по світу, давав інтерв'ю, брав участь в ток-шоу і виступав на ТБ, і з яким планував написати дві спільні книги. Книги були розпочаті, але не закінчені через смерть письменника.

Іноді приїздив до Росії, оскільки там знаходилися основні його шанувальники.

В останні роки письменник жив на Ібіці разом зі своєю п'ятою дружиною. Згодом - на самоті. Шеклі пише небагато, майже не видається, живе скромно, хворіє.

Роберт Шеклі розглядав можливість оселитися на чорноморському узбережжі - недорогому, теплому і романтичному місці, придатному до творчості. Однак цим планам не судилося збутися.

Навесні 2005 р. під час візиту в Україну на літературний конвент «Портал» стан здоров'я Шеклі внаслідок застуди, перенапруження і похилого віку різко погіршився, і він був госпіталізований. Шеклі не зміг знайти свою обов'язкову медичну страховку, не мав можливості сплатити лікування самостійно, і його борг у дорогій приватній клініці (10 тисяч доларів) був сплачений відомим українським політиком. Також був організований збір коштів, що допомогло йому в тяжкому стані повернутися в США під наглядом українських лікарів. До України за ним приїхала його дочка Ганна.

Смерть. Роберт Шеклі не зміг одужати і пішов з життя 9 грудня 2005 року в Покіпсі, штат Нью-Йорк, в лікарні, у віці 77 років від ускладнення аневризми мозку через два тижня після не надто вдало проведеної операції.

Особливості творів письменника

Твори Роберта Шеклі відрізняють парадоксальний погляд, він показує звичайні обставини і предмети з незвичайного боку. У відео-інтерв'ю письменникові Р. Квалі Роберт Шеклі на питання того «Яке питання ви ненавидите найбільше?», з притаманним йому м'яким гумором, відповів: «Звідки ви берете свої ідеї? Це питання мені ставлять найчастіше. Якби я знав, звідки, я б пішов туди і взяв би їх більше!». А на питання того "Яке питання вам сподобалося найбільше?", Відповів: "Мені його, на жаль, ніколи так і не поставили. Воно звучить так: "Чи не вважаєте ви, що письменник - немов той спритний шахрай і брехун з відомої легенди? ". Я б відповів" Так. Думаю, так ".

Його твори були настільки непередбачувані, настільки дотепно вивернуті навиворіт, а ідеї настільки численні й оригінальні, що йому часто ставили питання про прийом наркотиків і користь наркотичного сп'яніння для творчості. Шеклі визнав: був час, коли він брав подібні засоби, проте це ніяк не було пов'язано з його творчістю. Він приймав їх у важкий період життя, тільки щоб відчувати себе краще. Для творчості ж завжди потрібна ясна свідомість і чистий мозок.

Джерела

<http://www.people.su/ua/124495>

http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%82_%D0%A8%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D1%96

1. **Гузь О.О., Тіхоненко С. О.** Орієнтовне планування уроків для 6 класу. Уроки №59—64 // Зарубіж. літ. в шк. України. - 2015. - N 3.
2. **Мегедь І.** Роберт Шеклі «Запах думки https://docs.google.com/presentation/d/1NygIQzWP4HL5-AIC-REY60PECn_I8W9AonW4-WAWzN4/pub?start=false&loop=false&delayms=3000#slide=id.p4
3. **Ніколенко О. М.** Образ майбутнього в літературі/Світова література: підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл./О. М. Ніколенко, Т. М. Конєва, О. В. Орлова та ін. — К. : Грамота. 2014. — С. 194-218
4. **Ніколенко О. М.** Система уроків з вивчення оповідання *Р.Шеклі «Запах думки»*/Книжка для вчителя: Уроки зі світової літератури в 6 класі (Серія «Бібліотека словесника») / О. М. Ніколенко, Л. В. Мацевко-Бекерська, О. В. Орлова. — К.: Грамота, 2014. — С.192-199
5. **Паращич В. В.** Система уроків з вивчення оповідання Р.Шеклі «Запах думки»/Усі уроки світової літератури. 6 клас. II семестр.— Х. : Вид. група «Основа», 2014. — С. 214-226
6. **Первак О., Смірнова І.** Орієнтовне планування уроків для 6 класу. Уроки № 57—62 // Всесвітня література в школах України», № 4, 2015
7. **Світ фантастики:** Рей Бредбері та Роберт Шеклі <http://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/?p=428>
8. Сильний людський характер в екстремальній ситуації (за оповіданням *Роберта Шеклі «Запах думки»*, *Джека Лондона «Любов до життя»* та іншими творами світової літератури відповідної тематики) <http://school.mitsivtsi.km.ua/content/tema-sylnyy-lyudskyy-kharakter-v-ekstremalnyi-sytuatsii-zapovovidanniam-roberta-shekli-%C2%ABzapa>
9. **Тарнавська Л.** Функції фантастичного припущення в оповіданні Р.Шеклі «Запах думки» https://docs.google.com/presentation/d/19IF1LryhZCRQCmeKmzXyBG_6jl-E9Tiuda7F4wJN7K4/pub?start=false&loop=false&delayms=3000#slide=id.p4
10. **Чередник Л. А.** Система уроків з вивчення оповідання Р.Шеклі «Запах думки»/Світова література. 6 клас : розробки уроків.— Х. : Вид-во «Ранок», 2014.— С.250-260